

Số: **01/2022/QĐST-VDS**

Chơn Thành, ngày 27 tháng 01 năm 2022

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CHƠN THÀNH, TỈNH BÌNH PHƯỚC

Với thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà **Dương Thị Thúy**.

Thư ký phiên họp: Bà **Vũ Thị Vi** - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Chơn Thành, tỉnh Bình Phước.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Chơn Thành tham gia phiên họp: Bà **Trần Thị Chiêu** - Kiểm sát viên.

Ngày 27 tháng 01 năm 2022, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Chơn Thành, tỉnh Bình Phước mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: **12/2021/TLST-VDS** ngày 17 tháng 12 năm 2021 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp số: **04/2022/QĐPH-VDS** ngày 18 tháng 01 năm 2022 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông **Trần Thanh T**, sinh năm 1946; Địa chỉ cư trú: thị trấn C, huyện C, tỉnh Bình Phước.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Chị **Trần Thị Thu Th**, sinh năm 1987; Địa chỉ cư trú: thị trấn C, huyện C, tỉnh Bình Phước.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu ngày 14/12/2021 và trong quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu – ông Trần Thanh T trình bày:

Chị Trần Thị Thu Th, sinh năm 1987 là con ruột của ông T và bà Hà Thị V (đã chết năm 1998). Từ khi sinh ra Th bị ảnh hưởng của chất độc Dioxin nên không phát triển bình thường như những người khác, đến năm 12 tuổi thì Th mới biết nói, cho đến nay nói cũng không rõ, không nhận thức và điều khiển được hành vi của mình, mọi sinh hoạt cá nhân như ăn uống, vệ sinh cá nhân thì cần phải có người nhà hướng dẫn hỗ trợ. Do đó, nay đề

đảm bảo quyền lợi hợp pháp của Th cũng như gia đình trong các giao dịch dân sự nên ông T yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Chơn Thành tuyên bố con gái ông là chị Trần Thị Thu Th bị mất năng lực hành vi dân sự. Quá trình giải quyết việc dân sự, ông T cung cấp các chứng cứ về việc ông yêu cầu gồm: Giấy xác nhận khuyết tật số 7064725432107 ngày 10/12/2021 do Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị trấn Chơn Thành cấp, xác nhận chị Th bị khuyết tật ở mức độ nặng, dạng khuyết tật là thần kinh tâm thần; Quyết định số 2678/QĐ-UBND ngày 12/12/2014 về việc trợ cấp xã hội do Chủ tịch UBND huyện Chơn Thành ban hành về việc trợ cấp xã hội cho chị Th .

Mặt khác, ngày 23/12/2021, ông T có đơn yêu cầu Tòa án trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với chị Th , cùng ngày Tòa án đã ra quyết định trưng cầu giám định và được Viện pháp y tâm thần Trung Ương Biên Hòa trả lời tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 23/KL-VPYTW ngày 12/01/2022 đối với Trần Thị Thu Th như sau:

- Về y học: Đương sự bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng/Hội chứng Down.
- Về năng lực nhận thức và điều khiển hành vi: Mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Tại phiên họp:

Người yêu cầu ông Trần Thanh T vẫn giữ nguyên yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Trần Thị Thu Th bị mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp phát biểu quan điểm:

-Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp tuân thủ đúng các quy định của pháp luật tố tụng dân sự. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự chấp hành đúng các quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

-Về việc giải quyết việc dân sự:

Dựa trên kết quả trưng cầu giám định do Viện pháp y tâm thần Trung Ương Biên Hòa kết luận đề nghị Tòa án tuyên bố chị Trần Thị Thanh Th mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự tại phiên họp và ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Chơn Thành, Tòa án nhân dân huyện Chơn Thành nhận định:

[1]Về quyền yêu cầu và Thẩm quyền giải quyết đơn yêu cầu:

Theo quy định tại khoản 1 Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự thì: *Người có quyền yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự là người có quyền, lợi ích liên quan, cơ quan, tổ chức hữu quan có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của Bộ luật dân sự.*

Căn cứ vào Điều 19 và 22 Bộ luật dân sự năm 2015 thì:

“ Năng lực hành vi dân sự của cá nhân là khả năng của cá nhân bằng hành vi của mình xác lập, thực hiện quyền, nghĩa vụ dân sự” và “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết

định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần.... Giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự phải do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện”

Như vậy, căn cứ vào quy định trên và chứng cứ có trong hồ sơ thì ông Trần Thanh T là cha ruột của chị Trần Thị Thu Th. Do chị Th từ khi sinh ra cho đến nay không nhận thức và làm chủ được hành vi của mình và mọi sinh hoạt cá nhân đều cần phải có người thân giúp đỡ nên ông T yêu cầu Tòa án tuyên bố Trần Thị Thu Th mất năng lực hành vi dân sự để có người đại diện theo pháp luật trong các giao dịch dân sự là phù hợp với quy định của pháp luật về người có quyền yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

Ngoài ra, theo quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự quy định về thẩm quyền giải quyết việc dân sự thì yêu cầu của ông T thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Chơn Thành, tỉnh Bình Phước.

[2] Về nội dung: Dựa vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ gồm: Giấy xác nhận khuyết tật; Quyết định số 2678/QĐ-UBND ngày 12/12/2014 về việc xác nhận khuyết tật và trợ cấp xã hội cho chị Th và căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần số 23/KL-VPYTW ngày 12/01/2022 đối với Trần Thị Thu Th thì :

- Về y học: Đang sự bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng/Hội chứng Down.
- Về năng lực nhận thức và điều khiển hành vi: Mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Như vậy, có đủ căn cứ để kết luận chị Trần Thị Thu Th , sinh năm 1987 con ruột của ông Trần Thanh T bị mất năng lực hành vi dân sự nên yêu cầu của ông T là có căn cứ được chấp nhận.

[3]. Về Lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự là 300.000 đồng. Tuy nhiên, ông T là người cao tuổi, có đơn xin miễn lệ phí nên không phải chịu lệ phí.

[4] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát là có cơ sở nên được chấp nhận.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ các Điều 19, Điều 22 Bộ Luật dân sự năm 2015;

Căn cứ khoản 1 Điều 27; khoản 2, Điều 35, khoản 2, Điều 39, các Điều 376, 377, 378 và chương XXIII của Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 12, Điều 37 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Trần Thanh T .

Tuyên bố: Chị Trần Thị Thu Th , sinh năm: 1987, địa chỉ cư trú: thị trấn C, huyện C, tỉnh Bình Phước mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự là 300.000 đồng (*ba trăm ngàn đồng*). Tuy nhiên, ông T là người cao tuổi, có đơn xin miễn lệ phí nên không phải chịu. Chi cục Thi hành án dân sự huyện Chơn Thành trả lại cho ông T số tiền 300.000 đồng theo biên lai thu tạm ứng số 0011651 ngày 17/12/2021.

Chi phí trưng cầu giám định pháp y tâm thần: Ông T tự nguyện chịu.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định này trong hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Bình Phước;
- VKSND Chơn Thành;
- UBND thị trấn Chơn Thành;
- Chi cục THADS huyện Chơn Thành;
- Các đương sự;
- Lưu;

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Dương Thị Thúy